

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 Factors Effecting the Success of Risk Management in Schools under the Smutprakan Primary Educational Service Area Office 2

ครองยุทธ นบนอบ¹, สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี² และ พจนีย์ มั่งคั่ง³
Krongyut Nobnorb¹, Somsak Aiemkongsri² and Pojane Mangkang³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยจำนวน 6 ด้าน 2) ระดับความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจำนวน 6 ด้านกับความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา และ 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาจำนวน 300 คน ได้มาโดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางกระจายและมอร์แกน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยจำนวน 6 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านการสื่อสารที่มีคุณภาพ ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร ด้านการติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ด้านการประเมินการบริหารความเสี่ยง ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

2. ความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และ ด้านกลยุทธ์

3. ปัจจัยทั้ง 6 ด้านกับความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก ($r_{xy} = .770$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร ร่วมกันพยากรณ์ ได้ร้อยละ 62.40 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐานคือ $Z' = .346X_5 + .364X_6 + .147X_1$

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ, การบริหารความเสี่ยง

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

¹ M.Ed. Student, Master of Education Program in Educational Administration, Rajabhat rajanagarindra University

² อาจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

² Lecturer, Master of Education Program, Rajabhat rajanagarindra University, Advisor.

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

³ Assist. Prof., Educational Administration, Master of Education Program, Rajabhat rajanagarindra University, Co-Advisor.

Corresponding Author E-mail: teacheryut@hotmail.com

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of factors in the number of 6 aspects 2) to study the level of success of risk management in schools 3) to study the relationship between the factors of 6 aspects related to the success of risk management in schools and 4) to analyze factors affecting the success of risk management in school under the Office of Samutprakan Primary Educational Service Area 2, the sample group used in the research was 300 administrators and teachers in school. Using multi-stage random sampling. The tools used in the research were questionnaires. Statistics used in data analysis including frequency, percentage, mean, standard deviation. Pearson's correlation coefficient and multiple regression analysis in steps.

The results of the study were as follows:

1) The level of factors in the amount of 6 aspects as a whole and each aspect is at a high level. Sorting in descending order is quality communication, followed by executive support. In monitoring risk management processes in the assessment of risk management personnel development the side with the final mean value is the continuous operation.

2) Success factor for risk management in school overall and each aspect is at a high level sorted in descending order In terms of information technology, followed by financial operations, while the last average is strategy

3) 6 factors for success, risk management in educational institutions under the office of primary education service area, Samutprakan district 2, had a positive relationship at a high level ($r_{xy} = .770$) with statistical significance at the level of .05

4) Factors that affect the success of risk management in educational institutions are personnel development. In monitoring risk management processes management support can predict 62.40 percent, can be written as a predictive equation in the standard form is

$$Z' = .346X5 + .364X6 + .147X_1$$

Keywords: Factors that affect the success, Risk management

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ หลายด้าน เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย และเทคโนโลยี ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ก็จะก่อให้เกิดทั้งโอกาส ขณะเดียวกันก็มีความเสี่ยงเกิดขึ้นด้วยเช่นกัน ในการดำเนินชีวิตของคนเรา จะต้องเผชิญกับความไม่แน่นอน หรือความเสี่ยงมากมาย โอกาสที่จะดำเนินงานผิดพลาดเสียหาย ไม่ประสบผลสำเร็จตามแผนงานหรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ก็จะส่งผลกระทบต่อให้เกิดความเสียหายหรือความล้มเหลวต่อองค์กรได้ การบริหารจัดการที่ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ นั้นจะต้องมีความเสี่ยงที่แน่นอนเกิดขึ้นสำหรับผู้บริหารอยู่เสมอ และจะต้องป้องกันหรือกำจัดความเสี่ยงนั้นออกไปให้ได้ ซึ่งเกิดจากสาเหตุหลายประการ

เช่น ความผิดพลาด บกพร่อง อันเกิดจากการปฏิบัติของมนุษย์ เกิดจากการปฏิบัติของเครื่องจักร ความสามารถของมนุษย์ที่มีขีดจำกัด และการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมการดำเนินงาน เนื่องจากเกิดการผันแปรเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลต่อความล้มเหลวได้ (ธร สุนทรายุทธ, 2550, หน้า 15)

การบริหารความเสี่ยง ใช้เป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดความมั่นใจว่าความเสี่ยงทั้งหมดที่เกิดผลกระทบต่อโรงเรียนจะได้รับการพิจารณาและจัดการให้หมดไปหรือลดน้อยลง ซึ่งส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนมีประสิทธิภาพประสิทธิผล ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโรงเรียน การจำแนกประเภทความเสี่ยง อาจจำแนกได้จากประเภทความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยอิทธิพลภายนอกองค์กรและความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยอิทธิพลภายในองค์กร สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจำแนกความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานไว้ 13 ด้าน อันได้แก่ ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร ความเสี่ยงด้านข้อตกลงทางวิชาการ ความเสี่ยงด้านความมั่นใจทางการศึกษา ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน ความเสี่ยงด้านทรัพยากรมนุษย์ ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ ความเสี่ยงด้านร่างกาย ความเสี่ยงด้านการทุจริตและ ความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียง (ดวงใจ ช่วยตระกูล, 2551, หน้า 9-17)

การบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป จากผลการประเมินผล การควบคุมภายใน ประจำปีงบประมาณ 2560 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบปัญหาการบริหารงานอันอาจนำมาสู่ความเสี่ยงของการบริหารงานแต่ละด้าน คือ 1) การบริหารวิชาการ ได้แก่ นักเรียนขาดทักษะการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ และการคิดสังเคราะห์ นักเรียนมีผลการประเมินระดับเขตพื้นที่ (LAS) และระดับชาติ (O-NET) ไม่ถึงร้อยละ 50 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างไม่หลากหลาย 2) การบริหารงบประมาณ ได้แก่ การดำเนินงานตามแผนงาน และโครงการยังไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ การจัดซื้อจัดจ้างวัสดุไม่ตรงกับความต้องการการใช้วัสดุ ครูที่รับผิดชอบ โครงการขาดความรู้ความเข้าใจในการประเมินโครงการและรายงานผลการดำเนินโครงการ นำเงินงบประมาณไปใช้ไม่ตรงประเภทและวัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรม การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณไม่สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ 3) การบริหารงานบุคคล ครูและบุคลากรมีน้อยทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง ครูสอนไม่ตรงสาขาวิชาเอก/ครูไม่ครบชั้น การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งไม่โปร่งใส การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนขัดต่อหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนด และการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษไม่ชอบด้วยกฎหมาย และ 4) การบริหารงานทั่วไป ระบบสารสนเทศที่ใช้ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วต่ำ ส่งผลให้การรับส่งหนังสือไม่ทันตามกำหนด การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศยังไม่เป็นปัจจุบัน อาคารเรียนและอาคารประกอบทรุดโทรม เนื่องจากมีอายุการใช้งานมานานและมีไม่เพียงพอ ความปลอดภัยของสนามเด็กเล่นในสถานศึกษา อุปกรณ์เครื่องเล่นในสนามเด็กเล่นไม่แข็งแรง ทรุดโทรม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2, 2560, หน้า 20) จึงแสดงให้เห็นว่า การบริหารงานของสถานศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้นั้น ยังมีความเสี่ยงต่อความสำเร็จในการบริหารงานทั้ง 4 งาน

ความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง มีปัจจัยหลายด้าน ดังที่ เมธา สุวรรณสาร, (2552 ; อ้างถึงใน พงษ์นิ่ม มั่งคั่ง 2559, หน้า 175) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง คือ การสนับสนุนจากผู้บริหาร การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การสื่อสารที่มีคุณภาพ การวัดผลการบริหารความเสี่ยง การพัฒนาบุคลากร และการติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง นอกจากนี้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้เลือกระดับความสำเร็จของการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงเป็นหัวข้อการประเมิน การปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่ 17

ที่หน่วยงานในสังกัดต้องดำเนินการและปฏิบัติตามระเบียบ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานควบคุมภายใน ที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการประเมินความเสี่ยงและปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 34)

จากสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารความเสี่ยง ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 2 ซึ่งผลการวิจัย จะเป็นแนวทางในการสนับสนุนการพัฒนาและรับรองคุณภาพในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายภาครัฐ เพื่อเป็นแนวทางสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาผู้บริหาร ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นและสามารถนำผลการวิจัยที่ได้มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยจำนวน 6 ด้านที่เกี่ยวกับความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
3. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจำนวน 6 ด้านกับความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
4. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัย 6 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
2. ปัจจัยทั้ง 6 ประกอบด้วย การสนับสนุนจากผู้บริหาร การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การสื่อสารที่มีคุณภาพ การประเมินการบริหารความเสี่ยง การพัฒนาบุคลากร การติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 71 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 71 คน และครูจำนวน 1,237 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,308 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ปีการศึกษา 2561 ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอโดยคำนวณเทียบบัญญัติไตรยางค์ แบ่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 16 คน ครูจำนวน 284 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ตามสัดส่วน จำแนกตามอำเภอ

ขั้นที่ 3 สุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครู ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลาก ให้ได้ครบตามจำนวน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (check list) ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยจำนวน 6 ด้าน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scales) 5 ระดับของ ลิเคิร์ต (Likert, 1967, pp. 90-95) มีรายละเอียด ดังนี้

5 หมายถึง ปัจจัยดังกล่าว อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ปัจจัยดังกล่าว อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ปัจจัยดังกล่าว อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ปัจจัยดังกล่าว อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ปัจจัยดังกล่าว อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับของ ลิเคิร์ต (Likert, 1967, pp. 90-95) มีรายละเอียด ดังนี้

5 หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำราแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยง และการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา

2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

3) สร้างแบบสอบถามฉบับร่างเป็นการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scales) 5 ระดับของ ลิเคิร์ต (Likert, 1961, pp. 90-95)

4) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแนะนำในการปรับปรุง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) และความถูกต้องของการใช้ภาษาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (index of item objective congruence หรือ IOC) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีรายนาม ดังต่อไปนี้

- (1) นายสุชาติ ศรีทานารถ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดบ้านระกาศ (ด้านเนื้อหา)
- (2) นางรัตติกง เกิดมณี ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนวัดบ้านระกาศ (ด้านเนื้อหา)
- (3) อาจารย์เนติมา พัฒนกุล ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ (ด้านภาษา)
- (4) ดร.ลินดา นาคไพลย์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ (ด้านสถิติและวิจัย)
- (5) ผศ.ดร.สายฝน เสกขุนทด ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ (ด้านสถิติและวิจัย)

2) นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับบุคคลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับตัวอย่าง ซึ่งเป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้บริหารและครู จำนวน 30 คน ได้ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ .939

3) นำแบบทดสอบที่ทดลองใช้แล้วไปหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบรัค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) โดยค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

4) นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป ได้ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ .974

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. บันทึกเสนอให้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

2. นำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วนำหนังสือที่ผ่านการพิจารณา เสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่อไป

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองและส่งผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างเก็บรวบรวมข้อมูลให้ สำหรับการเก็บแบบสอบถามคืนนั้น ผู้วิจัยเก็บรวบรวมด้วยตนเองและส่งคืนทางไปรษณีย์ในบางส่วน

4. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ จำนวน 300 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และนำผลข้อมูลมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปได้ตามดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการคำนวณหาค่าความถี่ ร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยจำนวน 6 ด้าน โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์การประเมินตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2545) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ปัจจัยจำนวน 6 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ปัจจัยจำนวน 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ปัจจัยจำนวน 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ปัจจัยจำนวน 6 ด้าน อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ปัจจัยจำนวน 6 ด้าน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์การประเมินของ บุญชม ศรีสะอาด (2545) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Prarson's product monment correlation coefficient) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 110) ดังนี้

1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0 หมายถึง ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน

2) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -1 และ +1 หมายถึงตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันโดยที่ทิศทางของความสัมพันธ์พิจารณาจากเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ คือถ้าเป็นไปในทางบวก แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้ายตามกัน แต่ถ้าในทางลบแสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามหรือผกผันกัน สำหรับการพิจารณาระดับความสัมพันธ์สามารถพิจารณาได้ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บวก 0.80 – 1.00 หมายความว่า ปัจจัยจำนวน 6 ด้านและความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ระดับมากที่สุด

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บวก 0.60 – 0.79 หมายความว่า ปัจจัยจำนวน 6 ด้านและความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ระดับมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บวก 0.40 – 0.59 หมายความว่า ปัจจัยจำนวน 6 ด้านและความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บวก 0.20 – 0.39 หมายความว่า ปัจจัยจำนวน 6 ด้านและความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ระดับน้อย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บวก 0.01 – 0.19 หมายความว่า ปัจจัยจำนวน 6 ด้านและความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ระดับน้อยมาก

3.5.5 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) โดยใช้วิธี stepwise

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน

- 1) ค่าความถี่ (frequency)
- 2) ค่าร้อยละ (percentage)
- 3) ค่าเฉลี่ย (mean)
- 4) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

- 1) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
- 2) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 300 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยวุฒิการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 30.67 ปริญญาโท จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 68.67 และปริญญาเอก 2 คน คิดเป็นร้อยละ .66 ประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุด คือ ประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30 รองลงมาประสบการณ์ในการทำงานคือ 6-10 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 ประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 5 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 20.70 และประสบการณ์การทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 ตำแหน่งหน้าที่ ครู จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 94.70 ผู้บริหาร จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30

ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยจำนวน 6 ด้าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ผลการศึกษา ระดับปัจจัยจำนวน 6 ด้าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการสื่อสารที่มีคุณภาพ รองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร ด้านการติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ด้าน

การประเมินการบริหารความเสี่ยง ด้านการพัฒนาบุคลากร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ด้านการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยจำนวน 6 ด้าน โดยภาพรวม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร	4.35	.47	มาก	2
2. ด้านการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	4.30	.51	มาก	6
3. ด้านการสื่อสารที่มีคุณภาพ	4.42	.54	มาก	1
4. ด้านการประเมินการบริหารความเสี่ยง	4.33	.52	มาก	4
5. ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.32	.50	มาก	5
6. ด้านการติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง	4.34	.50	มาก	3
เฉลี่ยรวม	4.34	.45	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัย ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการสื่อสารที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.35$) ด้านการติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ($\bar{X} = 4.34$) ด้านการประเมินการบริหารความเสี่ยง ($\bar{X} = 4.33$) ด้านการพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 4.32$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ด้านการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.30$)

ผลการวิเคราะห์ระดับความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ผลการศึกษาระดับความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ด้านกลยุทธ์

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา โดยภาพรวม

ความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการเงิน	4.31	.51	มาก	3
2. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.43	.53	มาก	1
3. ด้านการดำเนินงาน	4.38	.53	มาก	2
4. ด้านกลยุทธ์	4.30	.51	มาก	4
เฉลี่ยรวม	4.36	.46	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.38$) ส่วนค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ด้านกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.30$)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 6 ด้านกับความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทั้ง 6 ด้านกับความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X	Y
X ₁	1							
X ₂	.696*	1						
X ₃	.691*	.713*	1					
X ₄	.657*	.690*	.766*	1				
X ₅	.716*	.754*	.783*	.809*	1			
X ₆	.662*	.687*	.764*	.738*	.820*	1		
X	.843*	.861*	.895*	.875*	.922*	.884*	1	
Y	.636*	.623*	.643*	.672*	.750*	.745*	.770*	1

จากตารางที่ 3 พบว่าปัจจัยทั้ง 6 ด้านกับความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับมาก ($r_{xy} = .770$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร(X_5) ด้านการติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง(X_6) ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร(X_1) มีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .624 แสดงว่า ปัจจัยทั้ง 3 ด้านสามารถร่วมกันทำนาย การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ได้ร้อยละ 62.40 เขียนเป็นสมการได้ดังนี้ $Z' = .346X_5 + .364X_6 + .147X_1$

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ตัวแปร	<i>b</i>	<i>S.E.b</i>	β	<i>t</i>	<i>Sig</i>
ค่าคงที่ (Constant)	.873	.164	-	5.317*	.000
ด้านการพัฒนาบุคลากร (X_5)	.323	.064	.346	5.086*	.000
ด้านการติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง (X_6)	.335	.058	.364	5.737*	.000
ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร (X_1)	.146	.051	.147	2.837*	.005
ค่าคงที่ (α) = .873					
$R = .790$, $R^2 = .624$, $S.E._{est} = .28622$, $F = 164.054$, $p = .05$					

* $P \leq .05$

ส่วนด้านการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ด้านการสื่อสารที่มีคุณภาพ และด้านการประเมินการบริหารความเสี่ยงส่งผลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยจำนวน 6 ด้านกับความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จจำนวน 6 ด้าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ร่วมวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2, 2561, หน้า 14) ซึ่งสอดคล้องกับ วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน (2552, หน้า 14) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ประสิทธิภาพที่เกิดจากการบริหารงานตามภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา จนสามารถทำให้โรงเรียนเกิดความสำเร็จบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึง เมธา สุวรรณสาร (2552; อ้างถึงใน พจนีย์ มั่งคั่ง 2559, หน้า 175) ได้อธิบายว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง คือ การสนับสนุนจากผู้บริหาร การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การสื่อสารที่มีคุณภาพ การวัดผล การบริหารความเสี่ยง การพัฒนาบุคลากร และการติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชิต บรรทัด (2556 หน้า 59-65) ศึกษาพบว่า การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสอดคล้องกับ ปิยะรัตน์ เสนีย์ชัย (2554 , หน้า 67 - 68) ศึกษาพบว่า ระดับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

จากสาเหตุดังกล่าว จึงส่งผลให้ปัจจัยทั้ง 6 ด้าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ส่งเสริมให้บุคลากรมีความตระหนัก มีความกระตือรือร้นมีความคิดในการพัฒนางานมีศักยภาพในการปฏิบัติงาน มีจิตบริการ และบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสำนักงาน เพื่อสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผลการดำเนินงานสถานศึกษามีระบบการประกันภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ มีกระบวนการพัฒนาวิธีการให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงาน เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ,2561, หน้า 50) สอดคล้องกับ นฤมล สะอาดโหม (2550, หน้า 12) ที่กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยง เป็นการปฏิบัติงานที่จัดขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การบริหารความเสี่ยงจึงกลายเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้กิจกรรมต่างๆ ดำเนินการต่อไปได้ และบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับดวงใจ ช่วยตระกูล (2551, หน้า 322) เรื่องการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน ที่เสนอแนวทางในการบริหารความเสี่ยงใน สถานศึกษาระดับชั้นพื้นฐานนั้นควรมาตรการในการป้องกันและควบคุมความเสี่ยงรวมไปถึง การถ่ายโอนความเสี่ยง การมีส่วนร่วมของภาคีชุมชน สอดคล้องกับ นิรัชย์ จันทรสวัสดิ์ (2551, หน้า 14) ได้กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงช่วยให้องค์กรบรรลุถึงเป้าหมาย และลดอุปสรรค หรือสิ่งที่ไม่คาดหวังที่อาจเกิดขึ้นทั้งในด้านกำไรและการปฏิบัติงานป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กร และสร้างความมั่นใจในรายงานและปฏิบัติงานป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กร และสร้างความมั่นใจในรายงานและปฏิบัติตามกฎระเบียบ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนมนานต์ ออมรมณีพงศ์ (2558, หน้า 105) ศึกษาพบว่าระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมชิต บรรทัด (2556, หน้า 61) ศึกษาพบว่าระดับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 พบว่าในภาพรวมของการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ปิยะรัตน์ เสนีย์ชัย (2554 , หน้า 67 - 68) ศึกษาพบว่า ระดับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

จากสาเหตุดังกล่าว จึงส่งผลให้การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจำนวน 6 ด้าน กับความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จัดกระบวนการบริหารจัดการศึกษาโดยมีนโยบายสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องแก่บุคลากร พัฒนาคู่มือและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ในรูปแบบที่หลากหลาย ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงาน รวมทั้งสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการคมนาคมที่สะดวก ผู้บริหารมีการปรึกษาหารือมีการประชุมกับผู้เกี่ยวข้อง ร่วมกัน รวมทั้งการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ โดยเกิดการมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้แผนปฏิบัติการประจำปีเป็นกรอบในการขับเคลื่อนนโยบาย ให้บรรลุเป้าหมายนโยบายที่กำหนด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ,2561,

หน้า 45) สอดคล้องกับ วันเพ็ญ บูรีสูงเนิน (2552, หน้า ง) ศึกษาพบว่า ปัจจัย 9 ด้าน คือ 1) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร 2) วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร 3) บรรยากาศสถานศึกษา 4) คุณภาพการสอนของครู 5) ความพึงพอใจในการทำงานของครู 6) การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู 7) พฤติกรรมมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา 8) เจตคติต่อสถานศึกษา 9) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา กับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ เต็มดวง จำนงค์ (2550, บทคัดย่อ) พบว่า ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับด้านสภาพแวดล้อม ด้านภาวะการสนับสนุนของ ผู้บริหาร และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน อยู่ในระดับมาก

ปัจจัยทั้ง 6 ปัจจัย เกี่ยวข้องกับการทำให้การบริหารงานประสบผลสำเร็จและการบริหารงานจะสำเร็จได้ย่อมขึ้นกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องและเพียงพอ จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 6 ด้าน กับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวก ในระดับมาก

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า

4.1 ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีการนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงบางประการมาใช้ค่อนข้างน้อย เช่น การวางแผนการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย การตัดสินใจว่าจะวางแผนการบริหารกิจกรรมโครง สอดคล้องกับ วันเพ็ญ บูรีสูงเนิน (2552, หน้า ง) ศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย 9 ด้าน คือ 1) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร 2) วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร 3) บรรยากาศสถานศึกษา 4) คุณภาพการสอนของครู 5) ความพึงพอใจในการทำงานของครู 6) การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู 7) พฤติกรรมมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา 8) เจตคติต่อสถานศึกษา 9) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4.2 ด้านการติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีการวางแผนการบริหารโครงการ การให้คำแนะนำ / การให้ การรับรอง และการป้องกันสิ่งที่จะเกิดขึ้นต่องาน ความต้องการการเปลี่ยนแปลงและการลงทะเบียน ความเสี่ยงให้ทันสมัยอยู่เสมอ สอดคล้องกับ เต็มดวง จำนงค์ (2550, บทคัดย่อ) พบว่า ปัจจัย 7 ปัจจัยมีผลต่อความสำเร็จในการบริหารคุณภาพโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร คือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการประกันคุณภาพ และด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นมาตรฐาน ด้านสภาวะแวดล้อม และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

4.3 ด้านการพัฒนาบุคลากร ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ในรูปแบบที่หลากหลาย พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ สอดคล้องกับ วันเพ็ญ บูรีสูงเนิน (2552, หน้า ง) ศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย 9 ด้าน คือ 1) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร 2) วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร 3) บรรยากาศสถานศึกษา

4) คุณภาพการสอนของครู 5) ความพึงพอใจในการทำงานของครู 6) การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู 7) พฤติกรรมมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา 8) เจตคติต่อสถานศึกษา 9) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร ด้านการติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ด้านการพัฒนาบุคลากร ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในเรื่องจัดอบรม พัฒนาบุคลากร รวมทั้งสนับสนุนในทุกด้าน เพื่อให้มีความรู้มีศักยภาพ บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ที่กำหนด และมีประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา

2) จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 และผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ทุกคนเห็นความสำคัญของการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีการดำเนินงานทุกด้านอย่างสม่ำเสมอ เช่น สำรวจความคิดเห็นด้านการดำเนินการในงานทุกฝ่าย ประกาศนโยบายการทำงานให้ชัดเจน มอบหมายงานให้บุคลากรดำเนินการบริหารความเสี่ยงทุกกิจกรรมอย่างทั่วถึง และต่อเนื่อง

3) จากการศึกษาพบว่า การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านกลยุทธ์อยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องกำหนดทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนเหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงหรือการเจริญเติบโตของสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการสร้างความปลอดภัยสูงสุดให้กับองค์กร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1) ควรศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การสื่อสารที่มีคุณภาพ การประเมินการบริหารความเสี่ยง ที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

2) ควรศึกษากลยุทธ์การให้บริการที่ดีต่อผู้รับบริการที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

เอกสารอ้างอิง

ธ สุนทรายุทธ. (2550). *การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เนติกุลการพิมพ์ จำกัด (152).

ดวงใจ ช่วยตระกูล. (2551). *การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เต็มดวง จำนงค์).2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร.ลพบุรี .ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี วิทยานิพนธ์ .*

นฤมล สะอาดโฉม).2550). *การบริหารความเสี่ยงองค์กร*. กรุงเทพมหานคร .บริษัท ฐานการพิมพ์ จำกัด :

- นิรภัย จันทร์สวัสดิ์) .2551). *การบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- บุญชม ศรีสะอาด) .2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์ :น.
- ปิยะรัตน์ เสนีย์ชัย. (2554). *การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2*. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เมธา สุวรรณสาร. (2552) *แนวทาง/กรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร*. สืบค้นเมื่อ 26 ตุลาคม 2561. จาก <http://itgethailand.wordpress.com/category>
- วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก*. คุษฎ์นิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพมหานคร.
- สุนมนานต์ อมรมณีพงศ์. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2.)2560 .*(รายงานการควบคุมภายใน*. กลุ่มอำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *คู่มือจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพฯ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สมชิต บรรทัด. (2556). *ศึกษาระดับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Cronbach, Lee J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. New York: McGraw-Hill.
- Likert, R.A. (1961, May). "Technique for the Measurement of Attitudes," *Arch Psychological*. 25(140), 1 – 55.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970, Autumn). "Determining Sample Size for Research Activities," *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

การอ้างอิงบทความ

ครองยุทธ นบนอบ, สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี และ พจนีย์ มั่งคั่ง. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*, 1(6), 40-54. สืบค้นจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/ejes/article/view/212553>

